

Колдовський А.В., аспірант
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ЗОЛОВОВАЛЮТНИМИ РЕЗЕРВАМИ

Значення міжнародних золотовалютних резервів підвищується у зв'язку зі зростанням ступеня нестабільності світової валютно-фінансової системи та виникненням на цій основі валютних і фінансових криз глобального масштабу.

Важливим чинником, що забезпечує стабільність функціонування світової валютної системи, є наявність у розпорядженні центральних банків країн фінансових активів, які накопичуються у вигляді валютних та золотих запасів і формують офіційні міжнародні або золотовалютні резерви. Наявність відповідних золотовалютних резервів є важливою умовою підтримки міжнародної валютної ліквідності держави (здатність країни забезпечувати вчасне покриття зовнішніх зобов'язань, тобто її платоспроможність).

Найбільший міжнародний золотовалютний резерв знаходиться у розпорядженні країн Азії. Китай і його найближчі сусіди – Тайвань, Сінгапур, Гонконг, Південна Корея – увійшли до першої десятки провідних власників золотовалютних резервів. Міжнародні золотовалютні резерви Китаю у 2009 році склали 2,3 трлн. дол., що на 0,4 трлн. дол. більше ніж у 2008 році. При цьому у 2008 році відношення золотовалютних резервів до валового внутрішнього продукту Китаю становило 31,4 %.

Другу позицію у світі за обсягами золотовалютних резервів займає Японія, у резервах якої знаходилося у 2008 році 1,073 трлн. дол., що становило 19,9 % ВВП країни.

Значними обсягами золотовалютних резервів володіє Росія. У 2008 році золотовалютні резерви Російської федерації склали 0,447 трлн. дол.

На частку Китаю, Японії та Росії у 2008 році припадало 50,4 % міжнародних золотовалютних резервів.

Досить активно поповнює свої золотовалютні резерви Індія: її міжнародні активи з 1997 по 2002 р. зросли більш ніж вп'ятеро, а в 2007 р. порівняно з 2002 р. – більш ніж втричі.

Зростання золотовалютного запасу країни до обсягів, що перевищують оптимальний рівень, ринково розвинуті держави розглядають радше як недолік, ніж позитивне явище. Винятком, як ми бачимо з вище проведеного аналізу є Японія. Свого часу, керівник ФРС США Грінспен А. зазначив: “Надмірно великий валютний запас є тягарем для національної економіки”. Очевидно, виходячи з цього валютний резерв США вже тривалий час становить просто-таки мізерну суму – лише 40 млрд. дол. при ВВП, що дорівнює понад 14,5 трлн.

Розвинуті країни Заходу формують золотовалютні резерви на рівні мінімальних розмірів. У 2009 році валютні резерви Німеччини склали 38,1 млрд. дол., Великої Британії – 37,1 млрд. дол., Франції – 21,7 млрд. дол., Італії – 33,8 млрд. дол.

Отже, незважаючи на кризовий стан світової економіки, у 2008 – 2010 рр. збереглася тенденція до нарощування міжнародних золотовалютних резервів. Власниками найбільших золотовалютних резервів є Китай, Японія та Росія, на частку яких припадає більше половини міжнародних золотовалютних резервів.

Колдовський, А.В. Зарубіжний досвід управління золотовалютними резервами [Текст] / А.В. Колдовський // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: зб. тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 травня 2011 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2011. - Т. 2. - С. 120-121.